



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 18. An in restitutione famæ potest fieri compensatio?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

etor satisfacere pro illo periculo, honorando, laudando infamatum, imò & dicta revocando, si crimen sit falsum.

Q. 18. *An in restitutione fama potest fieri compensatio?*

Resp. I. Est mortale contra Justitiam falsum crimen, sive in judicio sive extra illud imponere etiam calumniatori ad suam Justitiam, vel famam tuendam. *Est communis teste De Lugo. Quia 1. est medium intrinsecè malum, & prohibita hac lege, non falsum testimonium dices. Matt. 19. estque mendacium perniciosum, ac iniustum in re gravi: nam quisque habet Jus, ne ei ob ullam causam falsum crimen affingatur. Hinc Conc. Arelat. 1um & 2um & Marticon. 1um. Et alia concilia jubent excommunicari generaliter eos, qui falsum crimen obijciunt aliis. 2. Innoc. XI. damnavit has propos. 31. Quidni non nisi veniale sit detrahentis auctoritatem magnam sibi noxiam falso crimine elidere? 44. Probabile est non peccare mortaliter, qui imponit falsum crimen alicui, ut suam Justitiam & honorem defendat: & si hoc non sit probabile vix ulla erit opinio probabilis in Theologia.*

Resp. II. Non licet infamantem infamare, narrato etiam vero crimine præcisè ad compensandam infamiam illatam. *Est communis. quia non licet privata auctoritate malum pro malo reddere, & vindictam exercere. Non*

reddentes malum pro malo, ne maledictum pro maledicto, sed contrario benedicentes: quia in hoc vocati estis, ut benedictionem hereditate possideatis. 1. Pet. 3. Est autem mera vindicta, quando quis privata auctoritate infert damnum, per quod proprium damnum non impeditur, vel acceptum non refarcitur, ut cum infamia alterius non tollit tuam infamiam: sic non licet incendere domum eius, qui tuam incendit. Hinc qui se mutuò infamârunt, tenentur ad restituendum sibi mutuò famam, nisi sibi mutuò condonent, ut præsumuntur, si æqualitas sit in infamia.

Resp. III. Si qui te falsò infamet, *ex communi* potes aliquem eius defectum, vel peccatum verum occultum detegere ad labefactandum ejus testimonium, v. g. quod antea fuerit deprehensus in mendacio, perjurio, modo hæc manifestatio sit utilis, & necessaria ad famam tuam defensionem, nec majorem ei infamiam pariat, quàm sit ea, quam tibi injustè parat. Quia 1. quisque habet Jus tuendi propriam famam, quam alter vult injustè adimere; nec ille est tunc rationabiliter invitus, cum cogat jâsum ad hoc medium necessarium. 2. Potes detegere crimen alterius ad impediendum grave damnum proprium, vel proximi: ergo multò magis id potes ad avertendum damnum, quod ipse criminofus tibi parat injustè inferre,

Illicita tamen est defensio immoderata propriæ

priæ famæ, ut si maiorem infamiam alteri inferas ad tuam minorem avertendam, nam esset inæqualitas, ideóque injustitia refarcienda.

Quòd si manifestatio alieni criminis non sit necessaria ad famæ tuæ defensionem, sive quia potes eam aliter tueri ut testibus, juramento &c. Sive quia hæc revelatio ad tuam defensionem inutilis est; tunc illud detegendo peccas contra Justitiam, & teneris ad restitutionem: nam ille habet Jus ad famam, quamdiu ejus infamia, non est necessaria ad infamiam, quam tibi injustè infert, amovendam; & sine justâ causâ læderetur fama proximi, quod est intrinsecè malum: essetque mera vindicta. Sanchez, Molina, De Lugo, Lessius dicens hanc esse communioem sentent.

Resp. IV. Dum duo se mutuo infamârunt, & infamia utriusque æqualis est, si unus nolit famam alteri restituere, juxta multos alter non tenetur ad restitutionem, modo infamia prioris non redundet in alios. Prob. I. ex cap. ult. de Adulter. ibi: *Cum paria crimina compensatione mutua deleantur.* 2. Quia in rebus temporalibus, quando jura sunt paria, si alter nolit tibi servare Jus, & solvere debitum, nec tu teneris præstare, quod ei debes: est enim quædam justa defensio tui Juris, & compensatio boni tibi debiti. Fama autem est bonum temporale, cuius Domini sumus: unde uterque potest ob infamationem mutuam alter alteri restitutionem famæ condonare. Qui tamen

plus læsisset, tenetur ad restitutionem talis excessus infamiae, alioqui non reduceretur aequalitas. Item si altero volente tibi restituere, tu nolis idem ei præstare, peccas graviter contra Justitiam; quia es causa damni, quod is invitus patitur. Neque enim infamatio tua tollit infamiam ei illatam.

Q. 19. *An qui infamiam à se injustè illatam tollere nequit, tenetur pecuniâ compensare?*

Resp.. Multi negant eo quòd bona superioris ordinis nequeant restitui per bona inferioris ordinis: ac proinde tunc sit impotentia restituendi. Nam, inquit, justitia commutativa, quæ aequalitatem spectat, ac postulat, non obligat ad restitutionem, nisi res ablata reddi possit, vel in se, vel in æquivalenti saltem ex parte: at fama utpote bonum superioris ordinis ad pecuniam, non potest reddi in æquivalenti etiam ex parte per pecuniam. Alioqui bonum inferioris ordinis posset tandem per sui incrementum exæquare ex toto bonum superioris ordinis, ac proinde pecunia totam famam, contra illud Prob. 22. *Melius est nomen bonum quàm divitiæ multæ.* Igitur cum fama sit supra omne pretium, non est pretio æstimabilis, nec compensabilis.

Alii tamen cum S. Thom. 2. 2. q. 62. a. 2. ad 1. & 2. probabilius docent talem teneri compensare pecuniâ, vel piis suffragiis pro infamato oblatis, vel aliter arbitrio prudentis propter easdem